
Les i nr. 1/2023

LES MER OM

Lystgass – narkosemiddel som rusmiddel

Dinitrogenoksid (N_2O), bedre kjent som lystgass, har ingen smak eller lukt, og har en svak analgetisk, sedativ og euforisk effekt. Det har lenge vært brukt som narkosemiddel, men har de siste årene i økende grad blitt brukt som rusmiddel blant ungdom. Mer kronisk bruk kan føre til nevrologiske skader, blant annet polyneuropati. Lystgassen oksiderer koboltionet i vitamin B_{12} , noe som via redusert mengde metionin medfører en demyelinisering. Diagnosen kan være vanskelig å stille og er avhengig av en god anamnese. Hvordan kan bruken av lystgass som rusmiddel forebygges?

Lederartikkel: En gass til lyst og besvær

Noe å lære av: En mann i 20-årene med svakhet og nummenhet i beina

Alkoholbruk etter fedmeoperasjon

Pasienter kan fortelle om sterkere rusopplevelser ved alkoholinntak, mer sug etter alkohol og en annerledes bakrus etter fedmekirurgi. Dette kommer frem i en kvalitativ intervjustudie med ti personer som tidligere hadde fått utført denne behandlingen. Noen var ambivalente til sin endrete kropp og følte seg mer sårbare psykisk.

Fedmekirurgi kan gi langvarig vekttap og ha andre gunstige effekter, slik som redusert forekomst av søvnapné, type 2-diabetes, hypertensjon og smerter i bevegelsesapparatet. Men det er også økt risiko for komplikasjoner, blant annet dyp venetrombose, lungeembolisme og intern herniering.

Lederartikkel: Mindre mat, men mer alkohol

Originalartikkel: Problematisk alkoholbruk etter fedmekirurgi – en kvalitativ studie

Helsepolitikk og pasientskader

Regjeringens ekspertutvalg om fastlegeordningen har levert sin første rapport. Vil basistilskuddet for fastlegene bli hevet? Hva kan man lære av erfaringer fra Tromsø kommune?

Flest mulig pasienter med sjeldne sykdommer bør få tilgang til målrettet og, hvis mulig, kurativ behandling, skriver to kronikkforfattere.

Pasientskader som følge av feil behandling må håndteres av ordningen med pasientskadeerstatning. Straffeforfølgelse etter feilbehandling kan føre til at leger kvier seg for å gjøre kompliserte inngrep.

Lederartikkel: Fra løsning til løypemelding

Debattartikkel: Fastlegeordningen versjon 2.0 er mulig!

Kronikk: Vern om ordningen med pasientskadeerstatning

Kronikk: Sjeldne sykdommer, dyre medisiner og komplisert helseøkonomi

Publisert: 16. januar 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.01.03

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2025. Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. desember 2025.